

Jeugdtop levert tips voor betere hulp

Conferentie | reportage | Vandaag schuiven politici, jeugdhulpverleners en jongeren rond de tafel voor de zogenoemde Jeugdtop. Jongeren uit Groningen hebben tien adviezen.

ISABEL BANEKE, REDACTIE BINNENLAND

Vanuit een hoekje in de lichte, vrolijk geverfde zitkamer van jongerencentrum Jimmy's in Groningen slaat Ewout van Mansom (20) de andere bezoekers gaande. Zijn blik volgt twee meisjes, die rondgaan met de vraag wie er zo mee luncht.

Een jaar geleden stapte hij hier voor het eerst de drempel over. Zijn vader in Duitsland had hij verlaten, zijn moeder kon de stress van een puberjongen in huis niet aan en na twee pleeggezinnen en anderhalf jaar in een begeleid wonen-traject zwierf Van Mansom een maand rond in de stad. Hij was dakloos, ging niet meer naar school en had geen netwerk om op terug te vallen.

Jimmy's, een soort informatieloket waar iedereen, van student tot spookjongere binnen kan lopen met een vraag, hielp hem bij het zoeken naar een woning. "Ik woon nu in Beijum, een buitenwijk van Groningen. Stap één", zegt hij. "Nu zou ik graag een studie volgen."

Door het vele verhuizen in zijn jeugd presteerde Van Mansom steeds slechter op school en zakte hij af naar het vmbo. "Op een gegeven moment was ik niet meer gemotiveerd en ben ik gestopt", zegt hij terwijl hij naar de tafel kijkt. "Nu wil ik wel. Ik heb mezelf programmeren aangeleerd, ik wil graag een opleiding op dat gebied volgen. Maar ik word niet toegelaten, omdat ik niet goed genoeg ben in de algemene vakken."

Een groepje jongeren zal vandaag namens Jimmy's bij de jeugdtop zijn en het probleem van Van Mansom is een van de punten die ze ter sprake willen brengen. Samen hebben ze tien 'tips voor politici' opgesteld, waarvan ze hopen dat Den Haag er iets mee zal doen. Tip zes: "Maak onderwijs persoonlijk, inspirerend, passend en flexibel."

"Gemeenten zijn sinds begin 2015 verantwoordelijk voor jongeren die hulp nodig hebben", zegt jongerenwerker Elroy Eefting (33) van Jimmy's. "Omdat alles nu op lokaal niveau geregeld wordt, kunnen wij andere jongerenwerkers en -instanties makkelijker vinden, waardoor we beter en sneller kunnen helpen. Dat is fijn te merken. Toch zijn ook nog een boel aanpassingen nodig."

Hij wijst naar de eerste tip in de rood-witte folder voor hem op tafel. "Dit is misschien nog wel de belangrijkste." Eefting legt uit dat een jongere op de dag van zijn of haar achttiende verjaardag volgens de wet als 'volwassen' wordt beschouwd. "Hulp vervalt dan plotseling. Ze zijn voor alles zelf verantwoordelijk."

Zo moeten kwetsbare jongeren op die leeftijd een bijstandsuitkering aanvragen. "Maar daar staat in veel gemeenten een maand wachttijd voor", stelt Eefting. "Dat is te lang. Als je net achttien bent en ineens zelf je zorgverzekering en telefoonrekening moet betalen dan zijn schulden snel gemaakt."

Niet alleen de financiële hulp moeten achttienjarigen zelf regelen, ook de begeleiding van hulpverleners stopt.

Eerder overdragen

"Daardoor komen de jongeren in de problemen, net zoals Van Mansom bijvoorbeeld." Vandaar de tip om die zorg vroeg voor de achttiende verjaardag langzaam over te dragen, zodat de overgang niet zo hard en plotseling is. "Op die leeftijd is iedereen al onzeker en kwetsbaar genoeg."

Van Mansom heeft weliswaar een dak boven zijn hoofd, hij is bijna iedere dag te vinden in bij Jimmy's in het centrum van Groningen. "Vroeger zat ik alleen op mijn kamer en voelde ik een leegte. Hier voel ik me thuis."

Hij kijkt voor zich uit de aangrenzende kamer in, waar twee andere jongens in de weer zijn met een camera en microfoon. Ze bereiden zich voor op het maken van een vlog.

"Er komen allemaal verschillende jongeren en we helpen elkaar met problemen. Als ik vroeger iets als Jimmy's in de buurt had gehad, was mijn leven misschien wel anders gelopen."

Wat is de jeugdtop?

De ministeries van veiligheid en justitie en volksgezondheid, welzijn en sport hebben gemeenten, hulpverleners en jongeren uitgenodigd om te praten over de jeugdwet die begin 2015 werd ingevoerd.

Gemeenten zijn sindsdien verantwoordelijk voor de 362 duizend Nederlandse kinderen die jeugdhulp nodig hebben. De bedoeling van de wet is onder meer dat jongeren hun problemen zelfstandig oplossen, met behulp van hun eigen sociale netwerk en hulpverleners.

"Het nieuwe jeugdstelsel werkt op verschillende punten niet zo goed als gedacht", zegt adviseur Ernst Radius van Sociaal Werk Nederland. "Op papier lijkt het goed geregeld, maar in de praktijk loopt de samenwerking met andere wetten stroef. Daardoor vallen de kwetsbare jongeren tussen wal en schip."

Hij noemt uitkeringen, huisvesting en scholing als struikelblokken. "Ik hoop dat de overheid de wet na vandaag op een aantal punten aanpast." De jeugdtop is ook bedoeld om aan de bel te trekken bij de gemeenten. "Door de decentralisatie kunnen ze flexibeler zijn en makkelijker uitzonderingen maken om knelpunten aan te pakken. Daar moeten ze gebruik van maken."